

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Agneta Eklund, puh. 050 308 6262
suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Perusopetuslain (628/1998) 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista. Lain 5 ja 9 §:ssä säädetään perusopetukseen valmistavasta opetuksesta sekä opetuksen järjestämisestä, oppiaineista ja oppimääristä.

Opetushallitus on antanut muutosmääräykset Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 (OPH-5207-2025) sekä Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2015 (OPH-92-2026). Muutokset koskevat siirtymistä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetukseen. Paikalliset täsmennykset koskevat ainoastaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Muutosmääräykset tulevat voimaan 1.8.2026, ja opetuksen järjestäjien tulee päivittää paikalliset opetussuunnitelmansa niiden mukaisesti. Muutosten tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kielellisiä valmiuksia, tukea oppimisen edellytyksiä sekä selkeyttää opetuksen rakenteita ja sisältöjä erityisesti monikielisten oppilaiden näkökulmasta.

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön 22 §:n mukaan kasvatus- ja koulutusvaliokunnat hyväksyvät perusopetuksen opetussuunnitelman.

Valmisteluprosessi ja osallisuus

Paikallisten opetussuunnitelmamuutosten valmistelu on toteutettu kevään 2026 aikana yhteistyössä koulujen ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Valmistelun yhteydessä on toteutettu lapsivaikutusten arviointi (**oheismateriaalina**).

Valmistelussa on hyödynnetty oppilaskuntien näkemyksiä oppilaiden kokemuksista ja tarpeista sekä kuultu maahanmuuttajaneuvostoa, joka antoi lausuntonsa 23.4.2026. Lisäksi suomi/ruotsi toisena kielenä (S2) -opettajat, valmistavan opetuksen opettajat sekä virka-apulaisrehtorit osallistuivat yhteiseen työpajaan 8.5.2026.

Oppilaskuntien kyselyssä (29.4.–7.5.2026) kartoitettiin oppilaiden näkemyksiä kielitietoisesta opetuksesta. Tulosten perusteella kokemukset olivat pääosin myönteisiä: opetuksen koettiin olevan ymmärrettävää ja mahdollistavan osallistumisen myös silloin, kun opetuskieli ei ole vielä vahva. Kehittämistarpeina nousivat esiin opetuksen etenemisen rytmi, ohjeiden selkeys sekä asioiden kertaaminen ja havainnollisuus.

Maahanmuuttajaneuvosto korosti lausunnossaan yksilöllisen ja oikea-aikaisen tuen merkitystä sekä yhtenäisten käytäntöjen tarvetta erityisesti S2-opetuksen

siirtymävaiheissa. Lisäksi se painotti opetuksen laatua, arvioinnin johdonmukaisuutta, kodin ja koulun yhteistyötä sekä varhaiskasvatuksen roolia kielen oppimisen perustana. Lausunto on kokonaisuudessaan luettavissa Maahanmuuttajaneuvoston kokouksen [23.4.2026 § 2](#) pöytäkirjassa.

Työpajassa 8.5.2026 tarkasteltiin edellä mainittuja näkökulmia osana paikallisia opetussuunnitelmamuutoksia. Painopisteinä olivat kielitietoisten käytäntöjen selkeyttäminen, oppimisen tuki eri koulutusvaiheissa sekä valmistavan opetuksen ja perusopetuksen väliset siirtymät.

Paikalliset täsmennykset kuvaavat vastuunjaon ja toimintaprosessit yleisellä tasolla. Tarkemmat käytännöt määritellään koulujen tukimateriaaleissa ja lukuvuosisuunnitelmissa.

Paikallisiin opetussuunnitelmiin tehdyt keskeiset muutokset

Edellä kuvatun valmistelun ja kuulemisten pohjalta paikallisia opetussuunnitelmia on päivitetty Opetushallituksen muutosmääräysten mukaisesti perusopetukseen valmistavan opetuksen sekä äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärien osalta. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

Päivitykset kohdistuvat erityisesti opetussuunnitelman lukujen 5 (Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen) ja 10 (Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset) paikallisiin tarkennuksiin (5.6 ja 10.5, **liitteenä**).

Opetussuunnitelmaan on täsmennetty kirjauksia, jotka koskevat oppilaiden kieli- ja kulttuuritaustan huomioimista opetuksen järjestämisessä, suunnittelussa ja toimintakulttuurissa. Lisäksi on tarkennettu käytäntöjä kieli- ja kulttuuritaustan kartoittamiseen yhteistyössä huoltajien kanssa sekä niiden hyödyntämistä pedagogisessa suunnittelussa. S2-opettajien ja valmistavan opetuksen opettajien roolia opetuksen suunnittelun ja toteutuksen tukena on selkeytetty.

Oppimisen tukea koskevia kirjauksia on täsmennetty erityisesti opetuskielen tuen osalta. Lisäksi on vahvistettu kieli- ja kulttuuri-identiteetin tukemista osana kielitietoista toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja koulu yhteisön arkea. Oman äidinkielen opetuksen järjestämistä ja tiedottamista koskevia käytäntöjä on tarkennettu, samoin mahdollisuutta laatia maahanmuuttotilaisille oppilaille henkilökohtainen opintosuunnitelma.

S2-oppimäärän osalta on täsmennetty siirtymäkäytäntöjä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään, mukaan lukien kielitaidon arviointi, siirtymisen edellytykset sekä tuki siirtymävaiheessa.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen osalta on lisätty linjaukset lisäopetuksen järjestämisestä, mukaan lukien tarpeen arviointi, ohjaamisen periaatteet, yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä vastuut. Lisäksi on tarkennettu lisäopetuksen suunnittelua, huoltajien ja oppilaiden osallistumista sekä oppimisen ja kielitaidon seurantaan lukuvuoden aikana.

Muutoksilla vahvistetaan opetuksen kielellistä ja pedagogista jatkuvuutta sekä oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia edetä opinnoissaan. Ratkaisut perustuvat valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin ja tukevat Kauniaisten kielitietoista ja inklusiivista toimintakulttuuria.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta hyväksyy liitteenä olevat muutokset Kauniaisten peruskoulun paikalliseen opetussuunnitelmaan siten, että ne otetaan käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Kauniaisten peruskoulun paikallinen opetussuunnitelma, päivitetty luvut 5.6 ja 10.5

Oheismateriaali:

Muutosmääräys/Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen (18.12.2025, OPH-5207-2025)

Muutosmääräys/Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2015 muuttaminen (13.1.2026, OPH-92-2026)

Lapsivaikutusten arviointi - Opetussuunnitelmamuutokset 5.6 ja 10.5